

30 LET

D E L O V A N J A
GALERIJE DLUM

18. NOVEMBRA 1993 - 18. NOVEMBRA 2023

R A Z S T A V L J A J O :

BOGDAN ČOBAL (1942), MAJDA DREO (1963), MARJAN DREV (1955), ERNA FERJANIČ (1955), JOŽE FOLTIN (1944), IRENA GAJSER (1960), STOJAN GRAUF (1958), MARJAN JELENC (1949), ZMAGOSLAV ZMAGO JERAJ (1937-2015), RADO JERIČ (1948), ZDRAVKO KOKANOVIČ – KOKI (1959), ZMAGO KOVAČ (1964), ALBIN KRAMBERGER (1937), KATJA MAJER (1977), SLAĐANA MATIČ TRSTENJAK (1985), MARIJAN MIRT (1975), SAMO PAJEK (1963), MARKO PAK (1971), LUDVIK PANDUR (1947), POLONA PETEK (1970), VOJKO POGAČAR (1950), BRANIMIR RITONJA (1961), JANEZ ROTMAN (1953), LUCIJA STRAMEC (1978), MAJA ŠIVEC (1975) IN RADIVOJ VOJKO ŠTUHEC (1946-2018).

Galerija DLUM, Židovska ul. 10, Maribor, od 7. 11. do 9. 12. 2023.

Datum jubilejne razstave 30 let delovanja Galerije DLUM, 18. 11. 2023, ni bil izbran naključno, saj je na ta dan, pred 30. leti, v prostorih Galerije DLUM, ki sicer prvotno ni bila namenjena galerijskim dejavnostim, ampak je društvo sprejelo v upravljanje poslovni prostor, zaživela prva razstava z naslovom Izbor članov s spomladanske razstave DLUM, z avtorji: Marjan Drev, Stojan Grauf, Vojko Štuhec, Slavko Tihec, Barbara Vidic. Ob tej priložnosti je izšel tudi istoimenski katalog v treh jezikih!

Slovenska društva profesionalnih likovnikov, kot so DLUM, DLUL, DLUSP, DLUI, LDK, vključno z zvezo ZDSLUI, imajo lastne galerije, v katerih lahko razstavljajo ne le njihovi člani, marveč tudi gostujoči, pri čemer v večini primerov velja pogoj recipročnosti ali bolje rečeno izmenjalnih razstav.

Četudi so članice in člani DLUM, pred pridobitvijo galerije, skupinsko razstavljali v drugih galerijah, tako doma kot v tujini, pa žal niso imeli možnosti nuditi razstavno izmenjavo. Vsakoletne pregledne razstave DLUM so se dogajale v okviru (novega) Razstavnega salona Rotovž, pod okriljem UGM in, dokler so k društvu spadali, poleg mariborskih in koroških članic in članov še likovniki iz Prlekije in Prekmurja, ki so se kasneje odcepili, tudi v Razstavišču Rotovž, saj je bilo toliko sodelujočih članic in članov.

Žal je bilo s prihodom novih vodilnih kustosinj v UGM, po odhodu direktorice ge. Mete Gabršek Prosenc v pokoj, odpovedano gostoljubje kolektivnim razstavam DLUM, zato je bila lastna galerija tako rekoč nujnost za obstanek društva. S pojavom galerije pa so se DLUM-u odprla neslutena obzorja, saj so člani lahko naenkrat samostojno razstavljali na podlagi razpisov, hkrati so bile uvedene vsakoletne skupinske razstave nagrajencev in pozneje jubilarov DLUM, kolektivna razstava vseh članov DLUM je poslej potekala, namesto v Razstavnem salonu Rotovž (sedaj UGM Studio), v domači galeriji, nastala je možnost organiziranja Likovnih sobot, kot enodnevnih kolonij, v galeriji so se prirejele debatne okrogle mize, javna vodenja po razstavah, seminarji, tečaji (grafike, risanja, slikanja), strokovna predavanja, SA:UD - Živo delo v Galeriji DLUM itn.

Možno je bilo realizirati odlično idejo za projekt Vabljeni mladi, v sodelovanju z MKC, kjer so nagrajenci dobili možnost razstavljanja na razstavi Nagrajenci Primavera, kar je vodilo k pomlajevanju članstva DLUM.

Izjemnega pomena je postala možnost izmenjalnih razstav, ne le s prej navedenimi slovenskimi profesionalnimi društvi, marveč tudi s tujino, če omenimo samo sodelovanja z Oddelkoma za kulturo mestnih občin Bruck na Muri (A) in Hilden (N), vključno z zasebno galerijo društva La Roggia v

Pordenonu (I). Praviloma so tamkaj razstavljali vsakoletni nagrajenci DLUM, kot oblika nagrade, saj ni bilo možnosti za finančno nagrajevanje. Velikega pomena je tudi dejstvo, da so se na galerijo navadili naši stalni in občasni obiskovalci, kar je seveda temeljni smisel obstoja galerije.

Lokacija galerije na Židovskem trgu (oziroma na Židovski ulici) je prav tako ključnega pomena, saj se je tukaj razvil pravi mariborski kulturni center s številnimi galerijami in odprtim trgom, kjer se lahko izvajajo razne prireditve (tudi v okviru Festivala Lent) in skupinske otvoritve z drugimi galerijami v neposredni bližini, kot je Media Nox MKC, Fotogalerija Stolp Fotokluba Maribor, nekoč Galerija Festić, vključno s Sinagogo, nedaleč stran pa se nahajata tudi Galerija Hest in GT22.

Po dolgih letih delovanja so se nekatere kulturne ustanove na tej lokaciji odločile, da udeležijo logično posledico tega sobivanja, tako so v ponedeljek, 23. maja 2022, DLUM, Mladinski kulturni center Maribor, Sinagoga Maribor, Fotoklub Maribor in GT22 ter Ustanova Fundacija Sonda ustanovile Kulturno četrt Židovska (KČŽ). Jasno je, da bi brez lastne galerije DLUM ne mogel sodelovati pri takšnih projektih.

Pričujoča slavnostna razstava vključuje tako predsednike (Štuhec, Jerič, Kramberger, Vernik (žal ne sodeluje), Foltin, Pogačar) in dve predsednici DLUM (Dreo, Gajser), ki so vodili društvo v tem tridesetletnem obdobju, kakor tudi članice in člane US in tiste, ki so skozi čas pripomogli k delovanju galerije, bodisi z oblikovanjem tiskovin, urejanjem podatkov in slikovnih materialov, vnosom katalogov v knjižnični sistem za arhiviranje gradiv, objavami razstav in katalogov na spletni strani, urejanjem Facebook strani Galerija DLUM, s postavitvami razstav, fotografranjem likovnih del in dogodkov ter drugimi dejavnostmi. Seveda je treba omeniti še delovanje kuratorjev in kuratorok, brez katerih ne bi bilo strokovno podprtih katalogov in odprtij razstav (npr. Meta Gabršek Prosenc, Peter Može, Milojka Kline, Franc Obal, Marko Košan, Sarival Sosič, Dejan Mehmedović, Damir Globočnik, Breda Ilich Klančnik, Edita Mileta, Milan Pirker, Marjetka Bedrač, Maja Vuksanović, Ivana Unuk, Petra Čeh, Mojca Štuhec, Kristina Prah, Nina Jeza, Anamarija Stibilj Šajn, Tatjana Pregl Kobe, Milena Zlatar, Olga Butinar Čeh, Sara Nuša Golob Grabner, pisec besedila... idr.).

Upamo lahko, da bo DLUM s svojo galerijo še naprej tako uspešno predstavljal svoje in tuje umetnice in umetnike ter s tem prispeval k celoviti kulturni podobi mesta Maribor.

Mario Berdič Codella, kurator razstave, v Mariboru, nov. 2023

30 LET OD USTANOVITVE GALERIJE DLUM

F1. Razstava Janez Pristavec: Portreti 1995-2007, na fotografiji Mario Berdič Codella, Ivana Unuk, Mojca Štuhec, 2009 [foto Arhiv DLUM]

F2. Mario Berdič Codella predstavlja Ludvika Pandurja na razstavi Izpovedi in preobrazbe, 2017 [foto Branimir Ritonja]

F3. Razstava članic in članov DLUM, 2016 [foto Branimir Ritonja]

F4. Polona Petek – SA:UD, Živo delo v Galeriji DLUM, 2020 [foto Branimir Ritonja]

[foto Arhiv avtorja]

Galerija DLUM pomeni članom društva več kot samo razstavni prostor, ker je to prostor, ki je namenjen delovanju društva, čeprav ima DLUM svoje prostore na Trgu Leona Štuklja 2.

V petdesetih letih prejšnjega stoletja so si člani DSLU - pododbor Maribor prizadevali za postavitve galerije sodobne umetnosti. Pridobili so dokumentacijo in sredstva, do realizacije pa ni prišlo. Likovnim ustvarjalcem so dodelili prostore v Rotovžu, kar je bila osnova za nastanek Razstavnega salona Rotovž. Upravljali so ga člani DLUM zelo uspešno in navezali stike z umetniki v Novem Sadu, Čakovcu, Kruševcu in Kraljevu, ter v tujini: Berlinu-Reinickendorfu, Greenwichu, Milanu, Pordenonu, Marburgu an der Lahnu, Hildnu, Petangu (LUX) in Brucku na Muri. Po pripojitvi Razstavnega salona Rotovž k UGM društvo ni imelo več vpliva na razstavno politiko razstavišča. Z razumevanjem občine Maribor je DLUM dobilo prostore na Židovskem trgu, namenjene za Galerijo DLUM. Izvršni odbor in Umetniški svet DLUM-a sta lahko kreirala razstavno politiko v skladu s pravilnikom in statutom društva – 6. člen pravilnika o delovanju društva iz leta 2004 se glasi: »V Galeriji DLUM smejo razstavljati člani DLUM, povabljeni gostje in skupine, če imajo od tega korist člani DLUM (reciprociteta).«, 7. člen določa: »Člani smejo razstavljati brez omejitev na osnovi prijave in letnega plana, ki ga uskladi US DLUM in potrdi IO DLUM.« Na osnovi teh izhodišč se je mnoga leta kreirala razstavna naravnost galerije. V zadnjem času je spremenjen način financiranja prekinil lastno razstavno politiko, ki je postala odvisna od zahtev in interesa financerja. Bogat spisek razstav razkriva široko in raznoliko razstavno dejavnost v povezovanju slovenskih ustvarjalcev in društev. Izmenjalna razstavna dejavnost je bila realizirana tudi z društvi in posamezniki v tujini: Španiji, Nemčiji, Avstriji, Italiji, Madžarski. Razstave, ki jih je organiziral DLUM, so bile stanovske povezave z umetniki izven Maribora.

Izpostavil bi povezave z umetniki iz Madrida, ki jih je gojil Rado Jerič z ženo Sonjo. V času predsedovanja Rada Jeriča je društveno življenje imelo bogato vsebino predvsem z Likovnimi sobotami.

Vsako soboto leta 2001 so se na delovnem srečanju v Galeriji DLUM družili člani. Vnaprej so bile določene aktivnosti. Za ilustracijo posredujem program Likovne sobote z dne 12. 5. 2001: Ob 9. uri: Pričetek in postavitve razstave iz stalne zbirke in sprejem novi del;

Ob 11. uri: Pogovor z umetnikom – Umetnik in novinar Zvone Lebar;

Ob 12. uri: Poskusili bomo meni LAČNI NOJ »LIKOVNA SOBOTA« iz VINAGOVE KLETI. Posebno presenečenje bo odlični bograč, ki ga bodo pripravile naše žene.

TEČAJ GRAFIKE – Predstavitev tečajev in prijava tečajnikov. Grafični tečaj vodita prof. Bogdan Čobal, akad. slik. in Peter Vernik, akad. slik. graf. spec.

Tečaj risanja vodi Anka Krašna, akad. slik. spec.

Tečaj pastelne tehnike vodita prof. Ludvik Pandur, akad. slik. spec. in Marjan Jelenc, akad. slik. spec.

Popoldan: Pogovor med umetniki in obiskovalci ter delo na trgu pred galerijo.

Likovne sobote prirejamo, ker želimo z dejavnostjo in menjavo likovnih del vsem zainteresiranim, posebej članom DLUM, omogočiti prisotnost na otvoritvi društvene razstave v Mostolesu-Madridu. Ob sobotah bomo izmenjavali ideje in načrtovali akcije za uresničitev naših planov.

Druženje v razstavnih prostorih je bilo tudi ob različnih prilikah: občni zbor, silvestrovanje, pust, 8. marec itd.

Čeprav je po odstopu Rada Jeriča družabno življenje v društvu iz leta v leto slabelo, je Galerija DLUM pomemben člen v delovanju DLUM-a. In mora ostati v njegovem upravljanju.

Bogdan Čobal, akad. slik.

F5. Pomladna likovna delavnica, 1995, na fotografiji kipar Andrej Grošelj [foto Arhiv DLUM]

F6. Jesenska likovna delavnica, »Kruh, vino, ribe«, 1995 [foto Arhiv DLUM]

F7. Obisk župana iz Petanga (LUX), 1996 [foto Arhiv DLUM]

F8. Odprtje razstave Nagrajenci DLUM 2014, na fotografiji Cvetka Hojnik, Irena Gajser, Ervin Kralj, Anka Krašna, Lučka Falk in Bogdan Čobal (US), 2015 [foto Branimir Ritonja]

Ko se oziram 30 let nazaj, v čas rojstva Galerije DLUM, spoznavam, da se je medtem marsikaj spremenilo. Takratni predsednik Vojko Štuhec me je, še kot čisto novega člana, nagovoril za sodelovanje pri dokončanju del v novi galeriji. Vojko je bil dober človek mehkega srca, razgledan in dober pevec. Takoj sva se ujela. Po otvoritvah prvih razstav sva pogosto skupaj zapela kakšno narodno in drugi so se nama pridružili. Potem sem deloval pod novim predsednikom, prijateljem in odličnim slikarjem Radom Jeričem, kot tajnik društva. Bil je dober organizator, poznal je mnogo ljudi, ki so postali zvesti obiskovalci razstav in galerija je postala navzven močno prepoznavna. Druženje in pogovori s Koresom, Jerajem, Lugičem, Berdičem, gostujočimi slikarji, delo v umetniškem svetu in občasno organiziranje razstav s posebnimi tematikami in predavanji, me je duhovno bogatilo. Potem je nastopil čas novih umetniških trendov. V društvo so prišli novi obrazi, z njimi nove umetniške vsebine, novi tipi razstav in drugačne energije. Za nas "stare" člane odlična priložnost, da korigiramo morda okostenele in zastarele poglede na umetnost. Lahko rečem, da mi je društvo dosti dalo in mi še daje.

Marjan Drev, akad. kipar

VABLJENI MLADI (NEČLANI), PROJEKT DRUŠTVA LIKOVNIH UMETNIKOV MARIBOR (2001-)

»Zamisel je bila: odprimo društvo mladim kolegom, stopimo jim korak naproti, naj razstavljajo, naj se nam pridružijo. (...) Odprimo vrata in povabimo medse kolege, ki niso člani društva, imajo pa željo razstavljati in delujejo na našem področju. Predlagal sem, da člani, ki kakšnega takega avtorja poznajo, ga povabijo k sodelovanju na tej razstavi. Odziv (pozitiven in tudi negativen) je bil večji od pričakovanega. (...) Ob vseh zgodbah in nezgodah pa je tudi nekaj obetavnega za vnaprej. Sodelovanje so nam ponudili iz sosednje Galerije Media Nox – MKC Maribor, in verjetno se nam bo pridružil še kdo. (...) Če se bo kaj premaknilo s to razstavo, bom imel tudi jaz zadoščenje, da kljub težavam ni bilo zaman vztrajati.« Peter Vernik, avtor projekta, maj 2001, v uvodniku prvega kataloga Vabljeni 2001 [COBISS.SI-ID-60700161].

V tridesetletnem obdobju smo v Galeriji DLUM organizirali približno 500 javnih dogodkov. Podatkovna baza Moderne galerije v Ljubljani <https://razume.mg-lj.si/> beleži za Galerijo DLUM, Židovska ulica 10, Maribor, 370 razstav. V uvodniku kataloga ob jubilejni razstavi želim zapisati besede o našem vitalnem projektu Vabljeni mladi, saj Littera scripta manet. Vitalnem tudi zato, ker z njim društvo in galerija v javnem prostoru nagovarjata mlajše generacije, ki jim naš ustaljeni program in razstave mogoče niso tako zelo aktualni. V času, ko sem deloval v sosednji Galeriji Media Nox, sem kolegom v DLUM-u pomagal pri organizaciji samostojnih razstav za mlade diplomante in absolvente iz naše regije [Zel, Bezjak, Gruden, Popenko, Hostnik, Majer...], kasneje sem več let bil motor projekta Vabljeni, saj sem zaradi kontaktov, ki sem jih vzpostavil skozi delo v galeriji za mlade, lahko osebno vabil številne ustvarjalce. Tako se je zgradila dobra osnova. Namen projekta je bil (Peter Vernik) nagovarjati mlade do 35. leta starosti, ki delujejo v naši širši geografski regiji in se nam želijo v društvu pridružiti. Članstvo DLUM-a se je, od začetka poslovanja Galerije DLUM, povečalo za približno 40%. Iz razstavnih katalogov lahko ugotovimo, da je dobra polovica

F9. Razstava Vojko Štuhec, 1995 [foto Arhiv DLUM]

F10. Razstava Milan Butina, 1995, na fotografiji Marjan Drev, Milan Butina, Rado Jerič [foto Arhiv DLUM]

F11. Španski likovni umetniki iz Mostolesa, 2001, razstavo je odpiral župan MOM Boris Sovič [foto Arhiv DLUM]

F12. Vabljeni mladi 2016 [foto Branimir Ritonja]

novo sprejetih članov DLUM-a sodelovala na razstavi Vabljeni mladi (Ačko, Čuk, Gruđen, Bezjak, Mirt, Maroh, Pratkaner, Kralj, Kovač, Majer, Fak, Križanec, Ilazi, Kozjek-Varl, Lipnik, Churnosova, Šivec, Matić-Trstenjak, Sipoš, Ketiš, Nenadović, Juhart-Brglez, Farazin, Pastirk, pisec besedila...).

Razstave Vabljeni mladi in Nagrajenci Primavera so se, v organizaciji DLUM, v letih 2002-2023, razen v matični galeriji, izvedle še v naslednjih gostujočih razstaviščih: Galerija Media Nox, Sinagoga Maribor, Fotogalerija Stolp, Kulturno-informacijsko središče EPM – Maribor 2013 [Nekdaj Razstavni salon Rotovž, zdaj Studio UGM], Vetrinjski dvor Maribor, GT22...

Soorganizatorji projekta v letih 2002-2023 so bili: MKC Maribor, Fotoklub Maribor, Sinagoga Maribor, EPM – Maribor 2013, Narodni dom Maribor, GT22/Ustanova Fundacija Sonda... K projektu Vabljeni mladi se je že takoj naslednje leto (2002), na mojo pobudo, uradno priključil MKC Maribor. Od leta 2002 se projekt Vabljeni mladi tudi izvaja z javnim razpisom, leta 2004 pa se za mlade ustvarjalce uvedejo Nagrada Primavera in Listine Primavera (Pravilnik: Nagrada je lahko le ena, listin je lahko več.). Nagrajenci Primavera so se v prvih realizacijah predstavljali v Sinagogi Maribor (od 2005...). Židovski trg se je najbolj povezal v Vabljenih mladih v obdobju 2007-2011, ko so se večkrat zvrstile razstave hkrati v treh galerijah (Galerija DLUM, Media Nox, Fotogalerija Stolp). Potrebujemo čimveč takšnih povezovanj s sosedi, saj sodelovanja zmeraj prinesejo dodano vrednost za vse.

V 22 letih je bilo realiziranih že 35 razstav. Na teh razstavah je sodelovalo (bilo izbranih) okrog 300 mladih nadarjenih ustvarjalcev. Mnogi med njimi so sedaj člani ZDSLU, pomembni protagonisti na sodobni umetniški sceni oz. delujejo v pedagoškem poklicu. Vabljene mlade in Nagrajence Primavera so kurirale mlade kuratorke: Maja Vuksanović, Marjetka Bedrač, Ivana Unuk, Nina Jeza, Petra Čeh, Mojca Štuhec, Kristina Prah... Projekt Vabljeni mladi Galeriji DLUM ni približal le novih članic in članov, temveč tudi zunanje sodelavke kuratorke.

Marko Pak

Leta 1920 so si naši predhodniki, združeni v prvi umetniški klub Grohar, zamislili, da bi v Mariboru zgradili paviljon po vzoru Jakopičevega ali galerijo. V ta namen so pričeli zbirati sredstva in delati načrte. Takratni časi pa niso bili ravno naklonjeni umetniški dejavnosti. Umetnost uspeva izključno v mirnodobnem času, v nemirnih časih in med vojno pa je njen pomen in vrednost povsem izničena. Tako se je želja po galeriji izpolnila šele 34 let kasneje v novo nastali državi Jugoslaviji, leta 1954.

Vendar se je Umetnostna galerija Maribor (UGM) po letih strokovne konsolidacije izkazala za mnoge ustvarjalce nedosegljiva. Ustvarjalnost je v osnovi nebrzdana, raziskovalna in pogosto ni v skladu s svojim časom in njegovimi kriteriji, zato je stroka v določenem časovnem zamiku od predstav in pričakovanj ustvarjalcev in nekateri ustvarjalci so bili preprosto izpuščeni iz optičnega obzorja stroke. In na tej podlagi potem vedno znova vznikajo na podlagi neizpolnjenih želja, sanje o svoji galeriji, paviljonu.

Leta 1966 je bilo na pobudo likovnih umetnikov ustanovljeno v občinskih prostorih na Rotovškem trgu 1 - Razstavišče Rotovž, ki ga je upravljala UGM in kjer so se takrat vrstile razstave likovnega društva.

Že pred tem, okoli leta 1964, pa je nastala v okviru likovnega društva pobuda za izgradnjo paviljona ob Tyrševi ulici pred Gozdnim gospodarstvom Maribor. Vlasta Zorko je v zapisu iz leta 2012 spomnila, »da so likovni umetniki zbrali precejšnjo vsoto sredstev, ki jih je v imenu društva za zaščito pred inflacijo predsednik okraja, g. Janko Markič, prenesel na občinski račun (Vestnik okraja št. 4/1964)«. Vendar je inflacija očitno povzročila toliko restrikcij, da so prvotno idejo opustili in sledilo je iskanje nove lokacije. Občinski možje so nato predlagali novo lokacijo v okviru poslovne zgradbe Tima na Trgu B. Kraigherja 3 (sedaj Trg Leona Štuklja 2). Za ureditev razstavnih prostorov za galerijo GAMA (delovno ime Galerija Maribor kasneje nadomesti ime Salon Rotovž), za depoje in upravne prostore v prvem nadstropju, kjer ima DLUM še dandanes sedež, je naredil načrte Miro Zdovc akad. arh. »Oprema upravnih prostorov/sedeža in galerije je bila plačana z denarjem, ki so ga zbrali umetniki« je zapisala Vlasta Zorko v sestavku o 'Društvenih razstaviščih' iz leta 2012. Dodala

F13. Odprtje razstave petih slovenskih društev pod naslovom Dobimo se v Mariboru, 2023 [foto Vojko Pogačar]

F14. Odprtje razstave Živa risba pod kuratorstvom Milene Zlatar in mag. Mojce Štuhec, 2022 [foto Maja Šivec]

F15. Odprtje vseslovenske razstave Bilo je nekoč in kako je danes? – »Od Pabla Picassa do Petra Weibla« pod kuratorstvom Olge Butinar Čeh in mag. Mojce Štuhec, 2023 [foto Maja Šivec]

je, »da je s pridobitvijo Salona Rotovž nastala v DLUM-u tudi nova skrb, kako bodo društveni 'dobrovoljci' upravljali galerijo brez profesionalnega kustosa. ... Zato je DLUM voljno in z olajšanjem sprejelo v pisarniške prostore ga. Meto Gabršek Prosenc, um. zgod. iz Umetnostne galerije Maribor (UGM) in kasneje še Milojko Kline.« Leta 1982 pa se je pričel postopek pridružitve Salona Rotovž k UGM z namenom optimizacije in izboljšanja obsega in kvalitete delovanja, pri čemer pa DLUM ni imelo glasovalne pravice, saj ni imelo nobenega pravnega statusa. Poleg tega so imele zaposlene v Salonu Rotovž nižje plače kot zaposleni v UGM, tako da je bil pragmatičen zaključek predvidljiv, DLUM pa je s tem izgubil galerijo, v katero so člani vložili znatna sredstva, a ker društvo ni moglo biti lastnik nepremičnine in ker za tekoče poslovanje ni zmoglo zagotavljati sredstev za zaposlene, je bil epilog razumljiv in Salon Rotovž je bil leta 1984 združen z UGM. S tem korakom so se ustvarile zamere, odnosi med društvom in UGM so se z leti slabili, v Salonu rotovž pa so bile postopoma ukinjene tudi razstavne dejavnosti DLUM-a. Društvo je ostalo brez galerije, ostali so mu pisarniški prostori, kjer ima DLUM še danes uradni naslov sedeža. Na tem naslovu se že vsa desetletja zbira naša arhivska dokumentacija, tja smo prenesli tudi ves fundus likovnih del iz Galerije DLUM, ker je ta prostor boljše zavarovan, hkrati pa omogoča tudi boljše pogoje za hranjenje in obdelavo gradiv.

Ko so se člani DLUM ponovno znašli v začetnem položaju, kot naši mnogi predhodniki, so pričeli kljub minulim spodletelim vložkom ponovno iskati nove možnosti za pridobitev galerijskih prostorov, s katerimi bi lahko društvo samostojno upravljalo. In tako se je po osamosvojitveni vojni (kar je spet simptomatično), ponovno pokazala možnost dobiti svoje razstavne prostore, torej Galerijo DLUM na Židovskem trgu z največjim in najlepšim balkonom mesta. Tu se je v naslednjih 30. letih odvila množica prireditev in razstav, o čemer podrobneje pišejo naš častni član Mario Berdič Codella, Bogdan Čobal, Marjan Drev in Marko Pak. A ob zadnji pridobitvi galerijskih prostorov se članstvo ni vprašalo, kako »bodo društveni 'dobrovoljci' upravljali

galerijo brez profesionalnega kustosa«, kot so se vprašali člani v 80. letih. Društvo je pričelo sodelovati s kuratorji, najprej na volonterski osnovi in tu gre velika zasluga prav Mariu Berdiču Codelli. V mojem mandatu zadnjih pet let pa smo pričeli plačevati kuratorje/ke po pogodbah, kot je to zahtevalo Ministrstvo za kulturo (MK).

Po osamosvojitveni vojni pa se je skoraj neopazno spremenil tudi politični sistem iz socialistično-komunistične (soc./kom.) v kapitalistično ureditev, s tem pa tudi odnos do volonterskih, družbeno koristnih dejavnosti, za katere naenkrat ni bilo več družbenega konsenza 'o njegovi koristnosti' in postopoma so se izgubljale pred tem pridobljene pravice, odnosi, statusi itd. Galerija DLUM je v tem poosamosvojitvenem času sprva še plula na valovih nostalgije in 'pridelane slave likovnih umetnikov' iz prejšnjega sistema, kakor tudi v navezavi s kadri, ki so v prejšnjem sistemu sodelovali z društvom in ga podpirali. Ščasoma pa je tudi ta tradicionalna povezava zbledela, menjale so se generacije in bolj, ko stopamo v smeri trdega kapitalizma, nižje na kline družbenih lestvic polzijo člani in s tem tudi samo društvo. Nekdaj je bila navezava društva in uradne politike bistveno tesnejša, pogosto smo člani društva predstavljali most v tuje kraje in predstavljali del protokola pri vzpostavljanju odnosov s tujimi deželami. Danes tak interes politike ne obstaja več.

Izvajanje galerijske dejavnosti danes temelji na financiranju preko razpisov Urada za kulturo pri Mestni občini Maribor (MOM). V bistvu je njihov interes, da se galerijska dejavnost izvaja in da prispeva svoj delež v kulturni ponudbi Maribora in širše, ne zanima jih pa kako in s kakimi naporji opravi društvo to dejavnost.

Za nameček ima društvo svoj Statut še iz soc./kom. časov, nastalega v osemdesetih, kjer ima omenjeno galerijsko dejavnost le v dveh kratkih alinejah, kar pomeni, da za samo izvajanje ključne dejavnosti ni opredeljenih nobenih norm, odgovornosti itd. Ob ustanovitvi Galerije DLUM pa ni nihče pomislil, da bi morali imeti za opravljanje galerijske dejavnosti nek organogram s pravili delovanja, razdelitvijo odgovornosti med vsemi deležniki itd. Če primerjalno ovrednotimo letne

[foto Branimir Ritonja]

dejavnosti za potrebe društvenega življenja (to zahtevnost in gostoto del lahko označimo z 1), medtem ko dejavnosti za potrebe galeristike lahko po izkušnjah označim s 500 ali celo 1.000. Razmerje zahtevnosti, odgovornosti in gostote opravi je torej 1:500 ali celo 1:1.000!!! To nesorazmerje pa že govori nekaj samo zase!

K sreči se je trideset let dejavnost na tak volonterski način nekako le uspela prebiti do dandanašnjih dni, vendar je Ministrstvo za kulturo zadnjih pet let že uvedlo določene zaostritve strokovnih kriterijev, ki se bodo v bodoče le še bolj zaostrovali. Če so člani društva pozabili na stroko, ki je galerijski dejavnosti imanentna, je očitno, da financerji ne bodo več dopuščali delovanje brez stroke.

Tako je zadnjih letih mojega mandata postal povsem vsakdanji standard, da za kuriranje razstav najemamo neodvisne zunanje sodelavke/ce, ki jih plačamo po pogodbah. Pri tem izvajanju pa nastaja zopet določena anomalija: financerji zahtevajo pri izvajanju razstavnih dejavnosti strokovno prisotnost umetnostnozgodovinske stroke, društvo pa pri samem oblikovanju razstavnega programa, ki ga prijavlja za financiranje, ne vključuje stroke!?!? Glede na celovitost procesa, bi bilo strokovno povsem logično, da se v času priprav razstavnega programa vključi med člane US vsaj enega do dva člana iz stroke. Sicer obstaja že v načelu objektivni sum konflikta interesov med člani društva in člani Umetniškega sveta (US), ki v medsebojnih odnosih lahko podleajo kolegijskim ali prijateljskim relacijam v pozitivnem ali negativnem smislu. To je sicer človeško, a ni strokovno higienično!

Kakorkoli že, galerijska dejavnost se je sprva odvijala še na temelju zaupanja v duh načelne poštenosti v pravkar izginjajočo tradicionalno soc./kom. dediščino. V takem dezorganiziranem stanju galeristike pa je skoraj neizogibno, da lahko pride do namenskih ali nenamernih napak. V okolju, kjer se ne ve kdo pije in kdo plača, je negativni izid kategorična nujnost. In po tem zakonu nujnosti se je zgodilo, da je eden vodilnih na naši Zvezi naredil v svojem mandatu za 48.000,00 EUR dolga, v našem društvu pa le za 9.000,00

EUR!!! Zveza se je z odplačilom enormno velikega dolžniškega zneska ukvarjala več kot štiri leta, tako da na koncu ni imela niti energije, ne volje, niti denarja za tožarjenje ali kakršnokoli sankcioniranje nekoga, ki je naredil dolg ZDSLU in DLUM v skupnem znesku 57.000,00 EUR!!! Očitno se je soc./kom. duh še v zadnjih izdihljajih, ko se je v Mariboru že na veliko rušilo industrijske velikane, s svojo 'širokosrčno dobroto' izgube pozlatil v slogu vse je naše!

Klub vsem opisanim formalnim pomanjkljivostim je pravzaprav velik čudež in hkrati tudi izjemno velik uspeh, da je galerijska dejavnost društva preživela vse te porodne težave in puberteto brez večjih posledic.

Smo pa uspeli leta 2019 v zelo kratkem času pripraviti in izdati zajetno monografijo DLUM 100 let OLD, posvečeno stoletnici organizirane likovne dejavnosti v Mariboru, vendar je njena svečana izdaja žal sovpadla s kritičnim časom pojava epidemije korone, tako da potem nismo mogli izpeljati slavnostne Akademije v prostorih kazinske dvorane SNG, kjer je bila pred sto leti prva razstava članov Kluba Grohar.

Smo pa v tem mandatu vpeljali še nekaj novosti: projekt Živo delo v Galeriji DLUM (prvotno poimenovana SA:UD – Start Art ustvarjalna delavnica) je omogočil posameznemu ustvarjalcu/ki, da v delu galerije ustvarja kot v javno odprtem ateljeju. Neposredni stik s publiko predstavlja hkrati novo kulturno storitev v ponudbi mesta Maribor in omogoča bistveno daljši odpiralni čas galerije kot kadarkoli pred tem.

Za vse razstave smo vpeljali izdajo katalogov razstavljenih del, s spremnim besedilom kuratorke/ja, izdanih tako v tiskani kot elektronski verziji ter javno dostopni v knjižnici NUK SVAROG, kar pomeni, da nastaja s tem bogata kataloška zbirka avtoric/jev, ki so razstavljali v Galeriji DLUM kot skupni rezultat sodelovanja stroke z ustvarjalci.

Sedaj po 30 letih dozorevanja je torej že čas za organizacijsko konsolidacijo. Svojim naslednikom privoščim, da si uredijo galerijsko dejavnost, kot so si to uredili umetniški klubi in društva v Parizu ali Barceloni. V Mariboru so pogoji dozoreli!

Dr. h. c. Vojko Pogačar

RAZSTAVLJAJO:

BOGDAN ČOBAL, MAJDA DREO,
MARJAN DREV, ERNA FERJANIČ,
JOŽE FOLTIN, IRENA GAJSER,
STOJAN GRAUF, MARJAN JELENC,
ZMAGOSLAV ZMAGO JERAJ, RADO
JERIČ, ZDRAVKO KOKANOVIČ –
KOKI, ZMAGO KOVAČ, ALBIN
KRAMBERGER, KATJA MAJER,
SLAĐANA MATIĆ TRSTENJAK,
MARIJAN MIRT, SAMO PAJEK,
MARKO PAK, LUDVIK PANDUR,
POLONA PETEK, VOJKO POGAČAR,
BRANIMIR RITONJA, JANEZ
ROTMAN, LUCIJA STRAMEC, MAJA
ŠIVEC, RADIVOJ VOJKO ŠTUHEC

BOGDAN ČOBAL

Rodil se je leta 1942 v Zrenjaninu. Diplomiral je iz slikarstva na ALU v Ljubljani leta 1967 (prof. M. Sedej). Zaposlen je bil kot vodja reklame in aranžerske delavnice v blagovnici KVIK, nato kot učitelj likovnih predmetov na Srednji šoli za trgovinsko dejavnost ter kot izredni profesor slikanja in likovne teorije na Oddelku za slikarstvo Pedagoške fakultete v Mariboru. Član DLUM je od leta 1975. Imel je več kot dvesto samostojnih in skupinskih razstav doma in v tujini ter za svoja dela prejel več stanovskih nagrad. V umetnikovem celovitem likovno ustvarjalnem opusu se enakovredno in soodvisno prepletata slikarstvo in grafika. Leta 2002 je prejel Glazerjevo listino, leta 2019 pa Glazerjevo nagrado za življenjsko delo. Živi in ustvarja v Mariboru.

1. Merek – rdeča točka, 2005, akril, platno, 90 × 90 cm

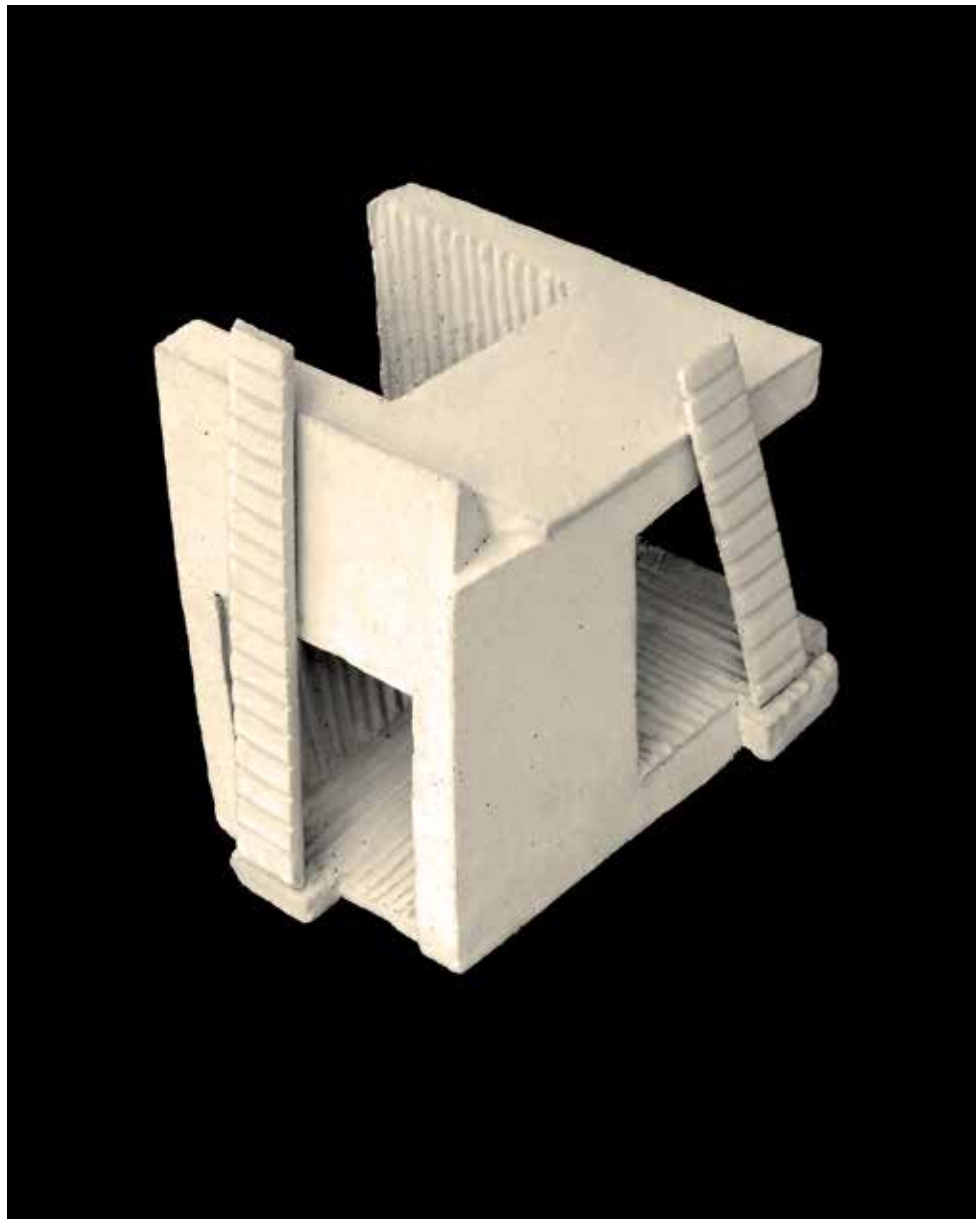
MAJDA DREO

Rodila se je leta 1963 v Mariboru. Leta 1985 je absolvirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Od takrat je članica DLUM, kateremu je predsedovala med letoma 2002–2003 kot prva ženska. Ukvarja se z grafičnim oblikovanjem in s slikarstvom. Živi in ustvarja v Mariboru.

2. L & M light, 2002, mešana tehnika, papir, 50 × 70 cm

Rodil se je leta 1955 v Celju. Diplomiral je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, smer kiparstvo, in leta 1982 opravil specialko pri prof. D. Tršarju. Leta 2006 je na isti ustanovi zaključil magisterij iz likovne teorije in leta 2015 iz istega področja tudi doktoriral. Je avtor mnogih javnih plastik in cerkvenih kiparskih oprem. Od leta 1991 razvija teorijske koncepte novih paradigem v likovni umetnosti. Trenutno v društvu opravlja funkcijo predsednika Umetniškega sveta. Živi in ustvarja v Šentilju v Slovenskih goricah.

3. Vozelni prostor C-3, 2017, keramika, 31 × 28 × 9 cm

ERNA FERJANIČ

4. Skozi travo, 2007, mešana tehnika, lesomal MDF, 98 × 78 cm

Rodila se je leta 1955 v Celju. Diplomirala je iz likovne umetnosti na Pedagoški fakulteti. V Rogaški Slatini je aktivna organizatorica kulturniških prireditev in predana likovna pedagoginja. Ukvarja se s slikarstvom in z grafiko, občasno pa se je podala tudi v raziskovanje oblikovanja gline in lesa. Razstavljala je samostojno in na številnih skupinskih razstavah. Je članica več umetniških društev, med drugim ZDSLU in DLUM. Živi in ustvarja v Rogaški Slatini.

JOŽE FOLTIN

Rodil se je leta 1944 v Wilflingenu (Nemčija). Osnovno šolo je obiskoval na Ptuj, nato Učiteljsišče v Mariboru. Študij je nadaljeval na Pedagoški akademiji v Mariboru, pod mentorstvom Vlaste Zorko, Maksa Kavčiča, Lajčija Pandura st., Bojana Golije in Slavka Koresa. Pozneje je nadaljeval študij na Pedagoški Fakulteti v Ljubljani ter diplomiral iz slikarstva pri akad. slikarju prof. Zdenku Huzjanu ter pridobil naziv profesor likovne umetnosti. Poučeval je na več osnovnih šolah in Gimnaziji Ormož. Pred upokojitvijo je bil 25 let ravnatelj na OŠ Markovci pri Ptuj. Razstavljal je v Sloveniji in v tujini. Sodeloval je na mnogih kolonijah, ex temporih ter dobil več nagrad. Med drugim je prejel leta 1998 Oljenko in leta 2014 Veliko oljenko, najvišjo nagrado Mestne občine Ptuj za področje kulture ter leta 2000 nagrado DLUM. Živi in ustvarja na Ptuj.

5. Korant, 2023, akril, oglje, platno, 140 × 55 cm

IRENA GAJSER

Rodila se je leta 1960 v Mariboru. Diplomirala in magistrirala je na Arthouse College of Visual Arts v Ljubljani pri mag. Darku Slavcu, akad. slik. in grafiku spec. ter doc. Maticu Kosu, mag. lik. umetnosti. Vrsto let je bila organizator in koordinator programa DLUM. Osem let (2011-2019) je bila predsednica DLUM, prav tako članica US DLUM, članica IO ZDSLU ter članica Sveta zavoda KGLU. S pomočjo članov je v galeriji DLUM in izven nje izvedla preko 100 razstav. Leta 2013 je sodelovala in koordinirala aktivnosti v projektu Evropske prestolnice mladih Maribor na temo Sinergija generacij in istega leta prejela na natečaju Podobe mariborske sinagoge nagrado strokovne žirije za najboljšo umetniško delo. Je nagrajenka DLUM za leto 2014. Za seboj ima preko 30 samostojnih in več kot 100 skupinskih razstav doma in v tujini. Živi in ustvarja v Mariboru na področju slikarstva in keramike.

6. BN, 2009, kolaž, platno, 120 × 80 cm

STOJAN GRAUF

Rodil se je leta 1958 v Mariboru. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer slikarstvo, pri prof. G. Gnamušu, leta 1983. Od leta 1987 ima status samostojnega umetnika. Dela tudi kot restavrator zidnih poslikav. Pri slikanju uporablja različne medije in materiale, ki jih pripravlja sam in so večinoma organske sestave. Je član ZDSLU in DLUM. Razstavlja doma in v tujini. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja. Živi in ustvarja v Mariboru.

7. Kompozicija I. / Kompozicija II., 2020, olje, platno, 120 × 40 cm

MARJAN JELENC

Rodil se je leta 1949 v Mariboru. Leta 1974 je na Akademiji likovnih umetnosti v Zagrebu diplomiral iz slikarstva pri prof. M. Stančiću. Podiplomski študij je nadaljeval na grafični specialki pri prof. A. Kinertu in ga leta 1976 zaključil kot magister grafičnega oblikovanja. Med študijem je poučeval na Pedagoški gimnaziji v Zagrebu, po študiju pa kot likovni pedagog na III. gimnaziji v Mariboru. Od leta 1974 je član DLUM, ZDSLU in likovnih ustvarjalcev INSEA. V skoraj 50-letni dobi članstva v DLUM-u je opravljal vse vrste funkcij, med 1982-86 je bil predsednik in član Sveta UGM. Predstavlja se na samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Znan je kot slikar, grafik, risar, avtor knjižnih ilustracij in oprem, grafičnih in kaligrafskih podob, karikatur, stenskih poslikav itd. Leta 2010 je prejel nagrado DLUM. Živi in ustvarja v Mariboru.

8. Prepričevanje, 2013, akril, platno, 70 × 181 cm

ZMAGOSLAV ZMAGO JERAJ

Rodil se je leta 1937 v Ljubljani. Leta 1960 je diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in Beogradu, smer slikarstvo, pri prof. Zori Petrović. Leta 1976 je opravil slikarsko specialko pri prof. Gabrijelu Stupici. 1969 se je izpopolnjeval na Homesy Collegeu v Londonu in 1971 v Sovjetski zvezi. Poučeval je na osnovni šoli v Črnomlju (1960) in Mariboru (1962). Od leta 1970 do 1996 je delal kot likovni pedagog

na gimnaziji pedagoške smeri v Mariboru. Leta 1996 je postal profesor na ALU v Ljubljani. Ukvarjal se je s slikarstvom, risbo, grafiko, knjižno opremo, scenografijo, fotografijo... Bil je član DLUM, DLUL, Saveza likovnih umetnika Jugoslavije in Fotokluba Maribor. Je prejemnik številnih priznanj in nagrad. Leta 2009 je prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Umrli je leta 2015 na Ptuju.

9. ***, 1972, akril, platno, 90 × 130 cm

RADO JERIČ

10. Sorajski razgled, 2019, akril, platno, 80 × 90 cm

Rodil se je leta 1948 v Mariboru. Diplomiral je iz slikarstva na Akademiji za likovno umetnost (prof. K. Meško). Je avtor scenskih postavitev in poslikav javnih prostorov. Za svoja dela je prejel več priznanj in nagrad. Njegova dela so razkrojljena po vsem svetu. Od leta 1983 je aktiven član DLUM, več let je bil tudi uspešen predsednik. Samostojno in skupinsko je razstavljal na mnogih razstavah doma in v tujini. Že desetletje organizira na umetniški domačiji Soraj slikarske taborne, kresovanja in razstave. Živi in ustvarja v Pernici pri Mariboru.

ZDRAVKO KOKANOVIĆ – KOKI

Rodil se je leta 1959 v Gornjem Crnjelovem, občina Bijeljina v Bosni in Hercegovini. Srednjo izobrazbo je pridobil na Šoli usmerjenega izobraževanja kovinske stroke, smer kovinostrugar, v Bijeljini, nato se je vpisal na mariborsko Pedagoško akademijo, smer likovna vzgoja, kjer je diplomiral leta 1982 in kasneje na Pedagoško fakulteto, kjer diplomira leta 1993. Član DLUM-a je že od leta 1986. Umetniško se izraža na več področjih; v slikarstvu, skulpturi, fotografiji in poeziji. Razstavlja skupinsko in samostojno. Leta 2000 in 2012 je prejel Nagrado DLUM. Živi in ustvarja v Mariboru.

11. Telurski znak, 1989, mešana tehnika, juta, 76 × 56 cm

ZMAGO KOVAČ

12. Vetrnica, Sedem lesov in prodnik, 2018, les, kamen, 67 × 65 cm

Rodil se je leta 1964 v Mariboru. Leta 2005 je diplomiral na Pedagoški fakulteti pri prof. Ludviku Pandurju. Med leti 2006 – 2015 je poučeval umetnost na več osnovnih šolah ter sodeloval pri restavratorskih projektih. Je član Društva likovnih umetnikov Maribor in ZDSLU. Občasno izvaja ustvarjalne delavnice za otroke, mladostnike in odrasle. Doslej je imel več samostojnih razstav in sodeloval na številnih skupinskih razstavah. Poleg slikanja ustvarja tudi na področju kiparstva in oblikovanja. V njegovem kiparskem opusu najdemo izključno naravne materiale, prevladujeta pa les in kamen. Je dobitnik Nagrade DLUM 2016 in Nagrad Eko Drava (2014 in 2021). Od leta 2016 deluje kot samostojni kulturni ustvarjalec. Živi in ustvarja v Kamnici pri Mariboru.

ALBIN KRAMBERGER

Rodil se je leta 1937 v Mariboru. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, študij pa dopolnil z grafično specialko pri prof. Apolloniju Zvestu na isti ustanovi. Zaposlen je bil na likovnem oddelku Pedagoške fakultete v Mariboru kot izr. profesor didaktike likovne vzgoje. Kot dolgoletni član Izvršnega odbora DLUM-a je štiri leta opravljal funkcijo predsednika društva. Ustvarja v grafičnih tehnikah sitotiska in digitalne grafike, poleg tega tudi v olju in akrilu na platno ter akvarelu in temperi. Njegovi najpogostejši likovni motivi so klasične krajine, vedute in portreti ter asociativne abstrakcije. Razstavlja doma in v tujini (IT, AT, DE, ZDA, HR, HU,...). Prejel je več nagrad, med njimi Nagrado DLUM za računalniško grafiko. Živi in ustvarja v Mariboru.

13. Na obali, 1994, akril, platno, 84 × 64 cm

KATJA MAJER

Rodila se je leta 1977 v Mariboru. Leta 2002 je diplomirala je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer kiparstvo. Od leta 2003 se kot samostojna ustvarjalka na področju kulture ukvarja z instalacijo. V zadnjih letih svojo ustvarjalnost predvsem usmerja v javno plastiko (ustvarila je več spomenikov in skulptur, mdr. spominsko ploščo žrtvam letalske nesreče na gori Sv. Petra, Korzika, (2008), spomenik Ivanu Minattiju, Slovenske Konjice (2015), spomenik Franu Korunu Koželjskemu, Velenje, (2018), spomenik Jožefu Krajncu, Velenje (2021), spomenik Francetu Bevku, Cerknjo (2022), spomenik Juriju Kraigherju – Žoru, Hrašče pri Postojni (2023) idr.) in darilno keramiko. Imela je več samostojnih ter sodelovala na številnih skupinskih razstavah doma in v tujini. Živi in ustvarja v Mariboru.

14. Zmajkulja, 2023, bron, kamen, 29 × 22 × 11 cm

SLAĐANA MATIĆ TRSTENJAK

Rodila se je leta 1985 v Doboju (BiH). Magistrirala je iz slikarstva na ALU Široki Brijeg, Univerza Mostar (BiH), pri profesorju Antunu B. Švaljeku. Od leta 2012 je članica ULU BiH. Trenutno aktivna članica US DLUM kot podpredsednica IO. Sodelovala je na likovnih kolonijah v BiH, Srbiji, na Hrvaškem in v Sloveniji. Predstavila se je na več kot 30 samostojnih in preko 100 skupinskih razstavah, doma in po svetu. Prejela več nagrad: Nagrada DLUM 2016 in 2019, Nagrada Kulturoš 2018 (Čakovec, Hrvaška), Nagrada LE QUOTIDIEN DE L'ART (Salon Realites Nouvelles 2023, Pariz). Kot samozaposlena v kulturi živi in ustvarja v Mariboru, v umetniškem ateljeju MOM.

15. Neobiskani snegovi (Bosna), 2019, mešana tehnika, platno, 120 × 100 cm

MARIJAN MIRT

Rodil se je leta 1975 v Zagrebu. Končal je Srednjo šolo za uporabno umetnost in oblikovanje v Zagrebu na oddelku kiparstva. Magistriral je na Akademiji likovnih umetnost v Zagrebu. Leta 2000 se je preselil v Maribor. Je avtor več javnih skulptur doma in v tujini. Pripravil je več kot trideset samostojnih razstav in mnogo skupinskih. Je član DLUM, ZDSLU in ULUPUH. Razstavlja samostojno in v skupini doma ter v tujini. Prejel je številne nagrade in priznanja, med drugim priznanje Riharda Jakopiča leta 2020 in leta 2023 Glazerjevo listino, zlato medaljo za kiparstvo na pariškem Salon des Beaux Arts du Carrousel, Louvre 2017 in Orangeria v Palais de Luxembourg 2022 ter štirikrat nagrado DLUM 2013, 2017, 2018 in 2019. Ukvarja se s kiparstvom, slikarstvom, z računalniškim oblikovanjem, s fotografijo in z likovno pedagogiko. Živi in ustvarja v Mariboru.

16. Pet, 2022, termoplastični poliester PETG, 3d tisk, 40 × 20 × 20 cm

Rodil se je leta 1963 v Mariboru. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer iz slikarstvo, pri prof. Zmagu Jeraju (2002). Od leta 1997 je zaposlen kot profesor likovne umetnosti na III. gimnaziji v Mariboru. Med 1990–1994 je deloval v okviru umetniške skupine Mi. Je član DLUM in ZDSLU ter mednarodne likovne skupine FARO. Sodeluje na mednarodnih srečanjih likovnih umetnikov in kolonijah ter skupinskih razstavah doma in v tujini. Živi in ustvarja v Framu pri Mariboru.

17. Med nebom in nebom, 2018, akril, platno, 170 × 120 cm

MARKO PAK

Rodil se je leta 1971 v Mariboru. Zaključil je izobraževanje za kustose sodobne umetnosti na SCCA-Ljubljana, 2003, pod mentorstvom Mirana Moharja in Gregorja Podnarja. Fokus njegovega ustvarjanja so pikturalni in skulpturalni objekti ter prostorske postavitve. Je član ZDSLU in DLUM, s katerim strokovno sodeluje od leta 2000 kot organizator razstav, recenzent, kurator in večmedijski umetnik. Avtorjeva dela so uvrščena na razstave slovenske sodobne umetnosti in mednarodne izbore konteksta Alpe-Adria. Za svoje delo je prejel več nagrad, nazadnje Nagrado DLUM 2021, za fotografijo. Živi in ustvarja v Mariboru.

18. Rdeči sedež (Na naslovu sedeža društva DLUM), nov. 2023, fotografija, 50 × 40 cm

LUDVIK PANDUR

Rodil se je leta 1947 v Slovenj Gradcu. Diplomiral je na Akademiji likovnih umetnosti v Zagrebu, smer slikarstvo (1970, prof. Antun Mezdjić) in opravil specializacijo (1972, prof. K. Hegedušić). Leta 1973 se je zaposlil kot asistent na oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške akademije v Mariboru. Leta 1998 je bil izvoljen v naziv rednega profesorja za slikarstvo in leta 2013 se je upokojil. V svoji karieri je veliko razstavljal, samostojno in skupinsko, doma in v tujini, predvsem v Nemčiji, ZDA, Španiji, Italiji, na Madžarskem, v Avstriji, na Hrvaškem, Slovaškem in Srbiji. Leta 2018 je prejel Glazerjevo nagrado za življenjsko delo. Živi in ustvarja v Mariboru.

19. Anfortas – Kralj ribič, 2019, olje, platno, 100 × 80 cm

POLONA PETEK

Rodila se je leta 1970 v Freiburgu im Breisgau, v Nemčiji. Diplomirala je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer slikarstvo (1994, prof. J. Bernik, T. Brejce) in magistrirala (2009, prof. M. Krašovec, N. Zgonik) z delom "Razmerje med subjektom in prostorom v slikarstvu in fotografiji kot odraz spremenjene vloge subjekta v sodobni družbi".

Deluje kot samostojna kulturna delavka, status je prekinila le med bivanjem v Salzburgu. Razstavlja na skupinskih in samostojnih razstavah doma ter v tujini. Za svoje delo prejela več nagrad: Nagrado DLUM 2004, 2008, in 2023 ter Nagrado na 8. Likovnem extemporu Eko Drava 2019. Je članica DLUM in ZDSLU. Živi in ustvarja v Zlatoličju pri Mariboru.

20. Žonglerki, 2006, olje, platno, 134 × 171 cm

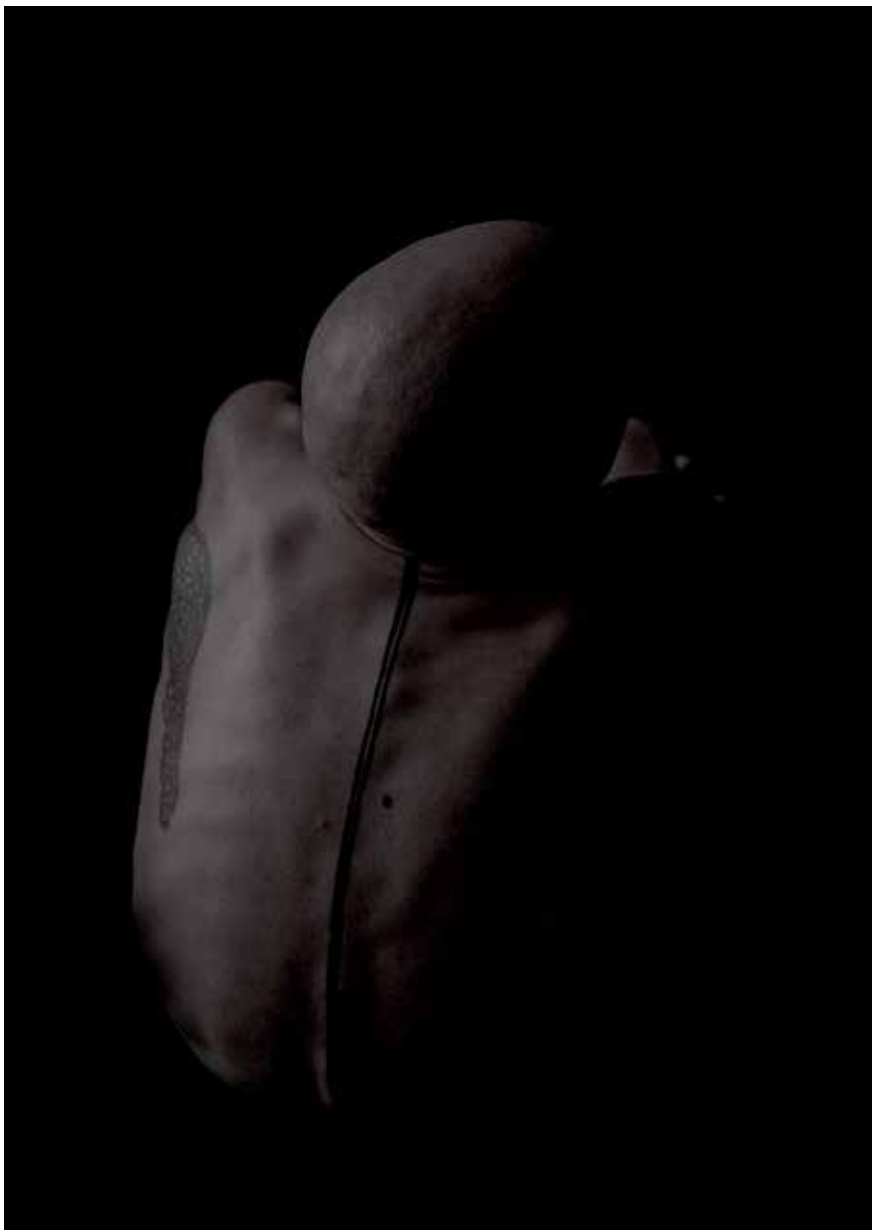
Rodil se je leta 1950 v Krškem. Diplomiral je leta 1973 na Akademiji za likovno umetnost (ALU) v Ljubljani. Polovico aktivne dobe je preživel v svobodnem poklicu kot slikar, grafik, industrijski oblikovalec. Od 1993 do 1997 je bil član združenja likovnih umetnikov Paris – Belleville in član umetniških skupin 3H30, Paris – Bordeaux, Ant- Artika. Imel je več kot 90 samostojnih in preko 170 skupinskih razstav, med njimi mednarodno žirirane, tako doma kot po svetu. Leta 2000 je pridobil priznanje pomembnih umetniški del (PPUD) za področje industrijskega oblikovanja na ALUO. Leta 2000 je bil izvoljen v naziv docenta, 2010 pa v naziv izredni profesor

na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru in bil tudi nosilec predmetov na študijskih programih Arhitektura na FGPA UM ter Oblikovanje tekstilnih materialov (OTM FS UM). Leta 2016 je prejel častni doktorat Univerze v Mariboru za prispevek k ustanovitvi in razvoju študijskega programa Inženirsko oblikovanje izdelkov na FS UM v Mariboru. Od 2010 do 2017 je bil predsednik Slovenskega združenja za barve, nadalje je njen podpredsednik, od 2019 je predsednik Društva likovnih umetnikov Maribora (DLUM) in med leti 2019 in 2021 podpredsednik Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov (ZDSLUM). Živi in ustvarja v Mariboru.

21. Ezoterični znaki duha časa II., 1993, akril, platno, 80,5 × 100,5 cm

BRANIMIR RITONJA

Rodil se je leta 1961 v Mariboru. Član Fotokluba Maribor je postal leta 1981, njegov mentor je bil Ivan Dvoršak. Leta 1989 mu je Jugoslovanska fotografska zveza podelila naziv kandidat mojster fotografije, leta 1995 FIAP naziv AFIAP in leta 1998 Fotografska zveza Slovenije naziv mojster fotografije. Dejavno je sodeloval pri ustanavljanju Fotogalerije Stolp v Mariboru in bil med letoma 1996–2022 njen umetniški vodja. Med letoma 2002–2022 je bil predsednik Fotokluba Maribor. Od leta 2007 je član ZDSLU in DLUM. Leta 2005 je študijsko preživel v Bratislavi in ustvaril fotografsko serijo na temo kontrastov. Za svoje delo je prejel več nagrad, med njimi izstopajo plaketa Francoske fotografske zveze (1986), Glazerjeva nagrada z listino za dosežke na področju kulture (2012), Zlata plaketa Zveze kulturnih društev Slovenije (2016), Srebrna plaketa JSKD (2019), bronasta medalja na Salonu lepih umetnosti v Parizu (2017), nagrada DLUM (2018) in nagrada na 8. Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti v Kranju (2019). Živi in ustvarja v Mariboru.

22. V njeni koži, 2018/edicija 2023, fotografija/digitalni print, 140 × 100 cm

JANEZ ROTMAN

Rodil se je leta 1953 v Lenartu. Absolviral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer slikarstvo. Zaposlil se je v SNG Maribor, kjer je bil do upokojitve leta 2018 vodja scenškega ateljeja. Zasnoval je preko štirideset scenografij za gledališke predstave in druge javne prireditve. Ukvarjal se je tudi s scenkim slikarstvom in kiparstvom, oblikovanjem

plakatov in fotografijo. Je član ZDSLU in DLUM. Predstavil se je na več samostojnih in skupinskih razstavah po Sloveniji, Avstriji in Italiji. Leta 2017 je prejel nagrado DLUM. Živi in ustvarja v Pernici pri Mariboru.

23. Pomladni nemir, 2020, ilustracija, perorisba, papir, 65 × 88 cm

LUCIJA STRAMEC

Rodila se je leta 1978 v Slovenj Gradcu. Po končani Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer grafični oblikovalec, je leta 2004 diplomirala iz slikarstva pri prof. Zmagu Jeraju in leta 2016 zaključila magisterij umetnosti pri prof. Hermanu Gvardjančiču na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. V letih 2008/2009 se je pedagoško-andragoško izobraževala na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru. Od leta 2008 je članica Društva likovnih umetnikov Maribor in Zveze društev

slovenskih likovnih umetnikov. Rezidenčno je bivala v Gradcu (Cultural City Network Graz, AT, 2008), Parizu (Cité Internationale des Arts, FR, 2011 in 2015) in Freisingu (Schafhof – Europäisches Künstlerhaus Oberbayern, DE, 2014). Svoja dela je predstavila na številnih razstavah doma in v tujini ter prejela več nagrad. Kot samozaposlena v kulturi živi in ustvarja v Mariboru.

24. Komplementarna kontemplacija 7, 2021, tuš, papir, 50 × 70 cm

Rodila se je leta 1975 v Slovenj Gradcu. Diplomirala je na Pedagoški fakulteti, smer likovna umetnost, leta 2013. Deluje kot samostojna ustvarjalka, fotografinja in organizatorica likovnih dogodkov in fotografskih delavnic. Od leta 2010 organizira likovni dogodek Eko Drava, ki združuje fotografijo, likovno umetnost in ekologijo. Dalj časa je bila zaposlena v Fotoklubu

Maribor, katerega članica je postala leta 2000. Od leta 2013 do 2017 je bila članica IO Fotografske zveze Slovenije in IO Zveze kulturnih društev Maribor. Imela je več kot 50 samostojnih razstav, tako doma kot v tujini, za ustvarjalnost na področju fotografije pa je prejela številna priznanja in nagrade. Od leta 2011 je samozaposlena v kulturi. Živi in ustvarja v Mariboru.

25. Jin–Yang, iz serije Dvojice, 2004, fotografija, 40 × 60 cm

RADIVOJ VOJKO ŠTUHEC

Rodil se je leta 1946 v Mali Nedelji. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, smer kiparstvo, leta 1972. Deloval je kot profesor na srednjih šolah, industrijski in grafični oblikovalec, kipar in scenograf. Od leta 1976 je bil član ZDSLU in DLUM. Sodeloval je na več kot 200 razstavah doma in v tujini. Ustvaril je več javnih spomenikov (Maribor, Ruše, Ribnica na Pohorju, Radlje ob Dravi, Videm ob Ščavnici, Ljubljana, Štanjel) in scenskih del za gledališke predstave SNG Maribor (Faust, Nabucco, Hamlet, Kneginja čardaša, Carmen, Figarova svadba). Umrli je leta 2018 v Mariboru.

26. Odin saga - Rogovje z rdečim, 1995, železo, les, 40 × 46 × 31 cm

KOLOFON

Naslov kataloga: 30 let delovanja Galerije DLUM
Galerija DLUM, Židovska ul. 10, Maribor, od 7. 11. do 9. 12. 2023
Katalog izdal: DLUM, Trg Leona Štuklja 2, Maribor
Založnik: DLUM, Maribor
Zanj: dr. h. c. Vojko Pogačar

Avtorji besedil: Mario Berdič Codella, Marjan Drev, Bogdan Čobal, Marko Pak, Vojko Pogačar
Koncept razstave, izbor gradiv iz Arhiva DLUM in vsebinski pregled kataloga: Marko Pak
Oblikovanje in tehnično urejanje: Vojko Pogačar
Avtorji likovnih del: Bogdan Čobal, Majda Dreo, Marjan Drev, Erna Ferjanič, Jože Foltin, Irena Gajser, Stojan Grauf, Marjan Jelenc, Zmagoslav Zmago Jeraj, Rado Jerič, Zdravko Kokanovič – Koki, Zmago Kovač, Albin Kramberger, Katja Majer, Slađana Matić Trstenjak, Marijan Mirt, Samo Pajek, Marko Pak, Ludvik Pandur, Polona Petek, Vojko Pogačar, Branimir Ritonja, Janez Rotman, Lucija Stramec, Maja Šivec, Radivoj Vojko Štuhec
Avtorji fotografij likovnih del: Zdravko Kokanovič – Koki (3, 11, 26), Marko Pak (1, 7, 10, 13, 18, 19), Vojko Pogačar (21), ostalo - avtorji likovnih del

Razstava v Galeriji DLUM,
Židovska ulica 10, Maribor

Izid: Maribor, november 2023

Sponzorji:

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

061.4:77.04(083.824)(0.034.2)

DRUŠTVO likovnih umetnikov Maribor

30 let delovanja galerije DLUM [Elektronski vir] : 18. novembra 1993 - 18. novembra 2023 : Maribor, od 7. 11. do 9. 12. 2023 / razstavljajo Bogdan Čobal ... [et al.] ; avtorji besedil Mario Berdič Codella ... et al. ; avtorji fotografij likovnih del Zdravko Kokanovič - Koki, Marko Pak, Vojko Pogačar]. - Maribor : DLUM, 2023

Način dostopa (URL): <http://www.dlum.si>
ISBN 978-961-95408-7-9 (PDF)
COBISS.SI-ID 171981315

Mestna občina Maribor
Univerzitetno mesto

KULTURNA ČETRTR
židovska
CULTURAL QUARTER

30 LET

D E L O V A N J A
GALERIJE DLUM

18. NOVEMBRA 1993 - 18. NOVEMBRA 2023

R A Z S T A V L J A J O :

BOGDAN ČOBAL (1942), MAJDA DREO (1963), MARJAN DREV (1955), ERNA FERJANIČ (1955), JOŽE FOLTIN (1944), IRENA GAJSER (1960), STOJAN GRAUF (1958), MARJAN JELENC (1949), ZMAGOSLAV ZMAGO JERAJ (1937-2015), RADO JERIČ (1948), ZDRAVKO KOKANOVIČ – KOKI (1959), ZMAGO KOVAČ (1964), ALBIN KRAMBERGER (1937), KATJA MAJER (1977), SLADANA MATIČ TRSTENJAK (1985), MARIJAN MIRT (1975), SAMO PAJEK (1963), MARKO PAK (1971), LUDVIK PANDUR (1947), POLONA PETEK (1970), VOJKO POGAČAR (1950), BRANIMIR RITONJA (1961), JANEZ ROTMAN (1953), LUCIJA STRAMEC (1978), MAJA ŠIVEC (1975) IN RADIVOJ VOJKO ŠTUHEC (1946-2018).